

**Η Δράμα στην Καλλικρατική Περιφέρεια
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης**
Ο δρόμος προς τις ίσες ευκαιρίες και την ανάπτυξη

Εισηγήσεις Ενότητας «Περιβάλλον – Πράσινη Ανάπτυξη»

Προοπτικές Βιώσιμης Ανάπτυξης

Οικολογική Κίνηση Δράμας

Περιφέρεια
Αν. Μακεδονίας - Θράκης
Περιφερειακή Ενότητα Δράμας

Προοπτικές Βιώσιμης Ανάπτυξης

Πριν ξεκινήσω την παρουσίαση του θέματός μου, ήθελα, εκ μέρους της Οικολογικής Κίνησης Δράμας, να συγχαρώ την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και την Περιφερειακή Ενότητα Δράμας για την πρωτοβουλία τους να πραγματοποιηθεί αυτή η συνάντηση και η ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμού γύρω από την ανάπτυξη της περιοχής μας.

Ξεκινώ αμέσως με μια προσπάθεια ορισμού αυτού που είναι το κυρίως θέμα μου, δηλαδή της Βιώσιμης Ανάπτυξης:

Πολλοί ορισμοί έχουν προταθεί για την έννοια της Βιωσιμότητας. Η έκθεση Brundtland (1987) της Παγκόσμιας Επιτροπής για την Ανάπτυξη και το Περιβάλλον -συντάχθηκε υπό την προεδρία της τότε πρωθυπουργού της Νορβηγίας κ. Gro Harlem Brundtland- προκειμένου να τονίσει τη σημασία της συνεχούς, αδιάκοπτης και αειφόρου ανάπτυξης προσέθεσε στον όρο «Ανάπτυξη (Development)» τον όρο «Αειφόρος (sustainable)». Με τον όρο αυτό εννοούμε μια συνεχή και βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία είναι φιλική προς την κοινωνία και το περιβάλλον και έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς τις ανάγκες της σημερινής γενιάς, όσο και των μελλοντικών.

Εδώ χρειάζεται λίγη προσοχή διότι, από τότε είχε τεθεί ο προβληματισμός πως οι πιθανότητες των επερχόμενων γενεών για μια ζωή σύμφωνα με τις ανάγκες τους διαφαίνονται πιο μικρές, λόγω των περιβαλλοντικών καταστροφών, της οικονομικής ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σήμερα όλοι μιλούν για τη νέα γενιά που θα ζήσει φτωχότερη από τους γονείς της.

Ο ακριβέστερος νομικός και επιστημονικός ορισμός της Βιώσιμης Ανάπτυξης έχει δοθεί από την νομολογία του Ε' Τμήματος του ΣτΕ -να αναφέρουμε εδώ τον κ. Μιχαήλ Δεκλερή Πρόεδρο του τμήματος και Επίτιμο Αντιπρόεδρο του ΣτΕ-. Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό, η Βιωσιμότητα αντιμετωπίζεται ως κατ' εξοχήν ηθική ιδέα που πρέπει να διέπει τόσο την Δημόσια Πολιτική του κράτους όσο και την συμπεριφορά των ιδιωτών. Ως βιώσιμη, λοιπόν χαρακτηρίζεται *«η συμπεριφορά που δεν θίγει αλλά αντιθέτως προστατεύει και αναπτύσσει, αμέσως ή εμμέσως, το φυσικό, πολιτιστικό και κοινωνικό Κεφάλαιο μιας χώρας»*. Ξαναδιαβάζω: το φυσικό, πολιτιστικό και κοινωνικό κεφάλαιο μιας χώρας.

Ως φυσικό κεφάλαιο ενός τόπου είναι κατανοητό ότι εννοούμε το σύνολο των οικοσυστημάτων που περιλαμβάνει, ως πολιτιστικό την πολιτιστική κληρονομιά του και ως κοινωνικό κεφάλαιο εννοούμε το σύνολο των θεσμών του τόπου αυτού, περισσότερο δε, όπως τονίζει ο κ. Δεκλερής, τους *«αλτρουιστικούς θεσμούς του»*.

Ο ορισμός αυτός υπερβαίνει κατά πολύ την περιορισμένη αντίληψη της Βιωσιμότητας ως οικολογικής, δηλαδή φιλοπεριβαλλοντικής συνιστώσας της οικονομικής ανάπτυξης. Διότι η Βιωσιμότητα είναι μια ευρύτερη ιδέα που διατρέχει όλα τα στοιχεία του κοινωνικού συστήματος. Είναι μια ιδέα- κλειδί που συνιστά πράγματι την πολιτιστική στροφή, η οποία θα χαρακτηρίζει τον αιώνα μας, όπως χαρακτήρισε, τον 18ο αι. η ιδέα της ισότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

τον 19ο αι. η ιδέα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Αφού αποσαφηνίσαμε κάπως την έννοια, ας περάσουμε στα ερωτήματα: Είναι εφικτή η Βιώσιμη Ανάπτυξη, ή μήπως ανάπτυξη και βιωσιμότητα είναι έννοιες ασυμβίβαστες, η πρώτη σημαίνει την αναπόφευκτη υποβάθμιση και καταστροφή του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και η δεύτερη είναι επιτεύξιμη μόνο με την επιστροφή σε παλαιότερους τρόπους παραγωγής και διαβίωσης;

Η απάντηση φαίνεται εύκολη, δεν πρέπει όμως να θεωρείται δεδομένη. Φαίνεται εύκολη γιατί σήμερα πλέον όλοι μιλούν για την αναγκαιότητα της βιώσιμης ανάπτυξης. Ωστόσο η συνειδητοποίηση μιας αναγκαιότητας απέχει πολύ από την υιοθέτηση όλων εκείνων των μέτρων που θα οδηγήσουν στην πραγματοποίησή της. Η δυσκολία έγκειται σε τέσσερις κυρίως παράγοντες.

1. Είναι φυσικό πως θα αντιδράσουν τα συμφέροντα που έχουν επενδύσει στην αλόγιστη ανάπτυξη.
 2. Η τεχνολογική επανάσταση και οι υπερβολικές προσδοκίες που έχει στηρίξει σ' αυτήν η κλασική οικονομική επιστήμη θα συνεχίζονται για πολύ ακόμη.
 3. Θα είναι πολύ δύσκολο να πειστούν οι άνθρωποι οι μεν πλούσιοι του πλανήτη να εγκαταλείψουν τον καταναλωτικό ευδαιμονισμό και να δείξουν εγκράτεια στην ανάλωση φυσικών πόρων, οι δε αναπτυσσόμενοι να διεκδικήσουν έναν τρόπο ζωής μακριά από τέτοια πρότυπα.
 4. Απαιτείται κινητοποίηση των ανθρώπων, δηλαδή χρειαζόμαστε ενεργούς πολίτες
- Παρ' όλα αυτά εμείς δεν θεωρούμε ανέφικτη τη βιώσιμη ανάπτυξη και γι' αυτό άλλωστε υπάρχουμε ως Οικολογική Κίνηση και βρισκόμαστε σήμερα εδώ.

Στη συνέχεια, για να εξειδικεύσουμε το θέμα των δυσκολιών στα δεδομένα της περιοχής μας, θα ήθελα να περάσω σε ορισμένα ζητήματα, σε τρεις συγκεκριμένα άξονες, οι οποίοι θα πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα σε μια προοπτική βιώσιμης ανάπτυξης του τόπου μας. Η Οικολογική Κίνηση έχει ασχοληθεί σε σημαντικό βαθμό με το καθένα και θα θέλαμε, με την παρουσίασή τους εδώ, να εκληφθούν περισσότερο ως προτάσεις προς παραπέρα διερεύνηση ή και επαγρύπνηση – αν προτιμάτε – μια και το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, η ευαίσθητη ισορροπία του, είναι ένα στοίχημα που παίζεται καθημερινά. Χωρίς αξιολογική σειρά, λοιπόν, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε :

Το ζήτημα των υδάτινων πόρων και η μεταφορά των προβλημάτων

Πρόκειται για ένα μεγάλο και περίπλοκο θέμα αφού περιλαμβάνει τη μόλυνση και τη ρύπανση των υδάτων, τη διαχείριση – αξιοποίησή τους και την εξασφάλιση της παρουσίας τους, στην καλύτερη δυνατή κατάσταση, στο μέλλον.

Το μεγάλο ποτάμι της περιοχής, ο Νέστος, επιβεβαιώνει με την παρουσία του πως το φυσικό περιβάλλον και οι κίνδυνοι από τους οποίους απειλείται δεν περιορίζονται από σύνορα και δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με τη στενή λογική των τοπικών μέτρων.

Αστικά και βιομηχανικά λύματα καθώς και σημαντικές ποσότητες από υπολείμματα φυτοφαρμά-

κων και λιπασμάτων ξεκινούν από τη γειτονική Βουλγαρία και, μέσω του Νέστου, περνούν τα σύνορα της χώρας μας. Η λειτουργία των φραγμάτων στο νομό Δράμας επηρεάζει – πώς και σε ποιο βαθμό άραγε; - τα σημαντικά οικοσυστήματα των εκβολών του ποταμού που «ανήκουν» στο νομό Καβάλας.

Αντίστοιχα, οτιδήποτε συμβαίνει στα νερά στο λεκανοπέδιο του Νευροκοπίου μπορεί να εμφανιστεί ως πρόβλημα στις πηγές του ποταμού Αγγίτη και στο θαυμάσιο σπήλαιο τους. Στη συνέχεια, τα νερά του ποταμού, αφού «εμπλουτιστούν» από ανάλογα προβλήματα του κάμπου της Δράμας, χύνονται στο Στρυμόνα, για να εκβάλουν τελικά στο κόλπο του Ορφανού, όπου, παρεμπιπτόντως παραθερίζουν πολλοί κάτοικοι του νομού και όπου όμως ζουν από την αλιεία κάτοικοι άλλων, γειτονικών νομών.

Τα νερά στο νομό Δράμας είναι άφθονα, όχι όμως και ανεξάντλητα. Αυτό το διαπίστωσαν έκπληκτοι αλλά και έντρομοι οι κάτοικοί του, κατά τις χρονιές που οι βροχοπτώσεις ήταν περιορισμένες. Μια τέτοια χρονιά είναι και η φετινή και βλέπουμε όλοι την κατάσταση στην Αγία Βαρβάρα και στον Δημοτικό Κήπο. Έτσι, πάρθηκαν κάποια μέτρα, κυρίως συγκράτησης των επιφανειακών υδάτων, το πρόβλημα όμως παραμένει και είναι απειλητικό όσο εξακολουθεί το πότισμα του κάμπου να γίνεται με τον, απαράδεκτο οικολογικά, τρόπο του «κανονιού».

Ήδη όμως περάσαμε στο δεύτερο ζήτημα.

Το ζήτημα της παραγωγής και το κόστος των επιλογών

Καλώς ή κακώς, η παραγωγή του νομού Δράμας στηρίζεται σε τρεις άξονες: γεωργία – κτηνοτροφία, εδώ θα βάζαμε και τις υδατοκαλλιέργειες, μάρμαρο, ξύλο.

Εξετάζοντας το ζήτημα αυτό βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια άλλη μεγάλη αρχή της οικολογίας: **Τίποτα δεν γίνεται χωρίς κόστος.** Το θέμα είναι πόσο μεγάλο θα είναι το κόστος αυτό και με ποιους τρόπους μπορεί να περιοριστεί.

Επιπλέον, εδώ συναντάμε τον μοντέρνο αλλά τόσο παλιό όρο της «**αιιφορικής ανάπτυξης**», τού πώς, δηλαδή, θα επιτρέψουμε και στις επόμενες γενιές να ζήσουν από τους ίδιους πόρους, κάτω από παρόμοιες και – γιατί όχι – καλύτερες συνθήκες.

Για την ώρα έχουν δοθεί απαντήσεις κυρίως σε θεωρητικό επίπεδο, κανόνας από τον οποίο δεν ξεφεύγει και η Δράμα, αν και οι κάτοικοί της έχουν κάνει ήδη μια εκτίμηση του κόστους και έχουν πάρει αρνητική θέση στην εκμετάλλευση των λιγνιτών που βρίσκονται κάτω από τον εύφορο κάμφο.

Ωστόσο θα δούμε κι εδώ εντατικές καλλιέργειες που απαιτούν πολλή ενέργεια και σπαταλούν το νερό, ενώ εξαντλούν το έδαφος. Θα δούμε ακόμη μονοκαλλιέργειες που, εκτός από τα προηγούμενα, εκθέτουν τους καλλιεργητές και σε υψηλούς κινδύνους της αγοράς, καθώς και σε πολλαπλές εξαρτήσεις (σπόρους, φυτοφάρμακα, λιπάσματα). Μέσα σ' αυτό το κλίμα θα δούμε να χάνονται και οι μεμονωμένες προσπάθειες κάποιων βιοκαλλιεργητών.

Τα πράγματα όσον αφορά το ξύλο είναι καλύτερα, αφού η μεγάλη εμπειρία της Δασικής Υπηρεσίας του νομού και η παρουσία του ΤΕΙ Δασοπονίας στην περιοχή συντελεί στην ορθολογική διαχείρι-

ση του άφθονου, για τη περιοχή, αυτού φυσικού πόρου.

Το τοπίο δεν είναι το ίδιο ευχάριστο, αν κοιτάξουμε προς την πλευρά της εκμετάλλευσης του μαρμάρου. Εδώ υπάρχουν πολλές ανοιχτές πληγές και η περίφημη αποκατάστασή τους φαίνεται πρακτικώς ανύπαρκτη.

Το πρόβλημα γίνεται σοβαρότερο, αν σκεφτούμε ότι έχει άμεση σχέση με τον τρίτο μεγάλο ζήτημα.

Το ζήτημα της τουριστικής ανάπτυξης και η διδαχή από τα λάθη άλλων

Γιατί να έρθει κανείς στη Δράμα; Είναι το ερώτημα που απασχολεί έντονα τα τελευταία χρόνια τους κατοίκους της περιοχής. Η απάντηση μοιάζει μονόδρομος: Για τις φυσικές ομορφιές του νομού, τα βουνά, τα δάση, τα ποτάμια, τις λίμνες, τα σπήλαιά του. . .

Στην προσπάθειά τους να αξιοποιήσουν, να αναδείξουν και να προβάλουν αυτές τις φυσικές ομορφιές, οι φορείς και οι κάτοικοι του τόπου θα έρθουν (σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα το κυνήγι, έχουν έρθει ήδη) αντιμέτωποι με μια άλλη οικολογική αρχή. Την αρχή της «φέρουσας ικανότητας».

Πόσους επισκέπτες αντέχει ένα οικοσύστημα, ένα βουνό, ένα ποτάμι, ένα δάσος, ένα χωριό, ώστε να εξακολουθήσει να διατηρεί την ομορφιά και, κυρίως, τη φυσιογνωμία του;

Είναι βέβαιο ότι ο νομός Δράμας τα επόμενα χρόνια θα αναπτυχθεί τουριστικά. Το ζητούμενο είναι να «κόψει δρόμο». Δηλαδή να αξιοποιήσει την εμπειρία και να αποφύγει τα λάθη άλλων περιοχών που έφτασαν στο σημείο η ομορφιά τους και η αλόγιστη αξιοποίησή της να γίνει η κατάρα και η καταστροφή τους.

Θα ήταν λάθος αυτούς τους τρεις άξονες, αυτά τα τρία αυτά περιβαλλοντικά ζητήματα του νομού Δράμας, καθώς και άλλα που έχουν να κάνουν με την οικιστική ανάπτυξη, το σχεδιασμό των οδικών αξόνων, την αισθητική υποβάθμιση, τις ακτινοβολίες, αλλά και τη ζωή στην πόλη και τα χωριά του νομού, να ειπωθούν αποσπασματικά και ξεκομμένα το ένα από τα άλλα. Μπορεί η θεωρητική αντιμετώπισή τους και η διευκόλυνση μιας συζήτησης να απαιτούν την ξεχωριστή εξέτασή τους, στην πραγματικότητα όμως είναι στενά συνδεδεμένα και δημιουργούν ένα πλέγμα είτε τα δει κανείς αρνητικά, ως προβλήματα, είτε θετικά, ως προκλήσεις για ένα καλύτερο μέλλον.

Με μια τέτοια συνολική οπτική και αλληλεξάρτηση θα ήθελα να δούμε και τους παρακάτω άξονες που θεωρούνται απαραίτητες προϋποθέσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη.

Παρόλο μάλιστα που πρόκειται για γενικές αρχές, θα προσπαθήσω και να τις συνδέσω με συγκεκριμένα παραδείγματα που ενδιαφέρουν την περιοχή μας. Διαβάζω, λοιπόν, τις δώδεκα αρχές βιώσιμης ανάπτυξης, η υιοθέτηση των οποίων θεωρείται απαραίτητη, αν θέλουμε για την περιοχή μας μια προοπτική που θα μας θέσει πρωτοπόρους του σύγχρονου μοντέλου ανάπτυξης και συγχρόνως θα επιφυλάσσει ένα ευοίωνο μέλλον για τα παιδιά μας.

1. Η αρχή της δημοσίας οικολογικής τάξης.

Θεσπίζει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα του συστήματος ελέγχου που αποβλέπει σε πρόδηλο γενικό συμφέρον, όχι μόνο της δικής μας γενιάς αλλά και των επόμενων: η βιώσιμη ανάπτυξη δεν αφήνεται στην λειτουργία της αγοράς, αλλά είναι ευθύνη του κράτους.

Από την καθημερινή μας ενασχόληση με τα προβλήματα, αλλά και από τις πολλές καταγγελίες που δεχόμαστε έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι χρειαζόμαστε πολύ δρόμο σ' αυτό τον τομέα. Με τον «Καλλικράτη» έχει δημιουργηθεί μια σύγχυση αρμοδιοτήτων από την οποία πρέπει να απαλλαγούμε το συντομότερο, χώρια το χρόνιο έλλειμμα σε ελεγκτικούς μηχανισμούς που εξακολουθεί να παραμένει σοβαρό.

2. Η αρχή της βιωσιμότητας.

Απαγορεύει κάθε παραπέρα μείωση ή υποβάθμιση του φυσικού κεφαλαίου.

Ποιο είναι το φυσικό κεφάλαιο της περιοχής μας; Το γνωρίζουμε; Έχει καταγραφεί ποτέ; Θεωρούμε πως πριν ξεκινήσουμε οποιονδήποτε σχεδιασμό απαιτείται μια τέτοια καταγραφή, ώστε να γνωρίζουμε το «κεφάλαιο» και να μπορέσουμε μετά να ζήσουμε από τους «τόκους».

3. Η αρχή της φέρουσας ικανότητας.

Επιβάλλει θετικά τον σεβασμό της φέρουσας ικανότητας τόσο των ανθρωπογενών συστημάτων όσο και των οικοσυστημάτων.

Τι σημαίνει αυτό στην πράξη: Το μικρό φράγμα είναι μια μορφή ήπιας ανάπτυξης. Πόσα φράγματα μπορεί να «σπκώσει» ένα ποτάμιο σύστημα όπως εκείνο των παραπόταμων του Νέστου; Πόσοι ξενώνες μπορούν να κτιστούν στον Γρανίτη ώστε να παραμείνει αυτός που είναι και να μην γίνει Άγιος Αθανάσιος; Πόσα επισκέπτες μπορεί να δεχτεί ένα ορειβατικό μονοπάτι, το Ε6 ας πούμε, πόσους κυνηγούς το Μενοίκιο, πόσα καγιάκ ταυτοχρόνως ο Νέστος, πόσα τζιπ το Καρά Ντερέ, ώστε να εξακολουθήσουν να διατηρούν τον χαρακτήρα και τη φυσιολογία τους;

4. Η αρχή υποχρεωτικής αποκατάστασης.

Επιβάλλει την διόρθωση του σφάλματος, όπου είναι ακόμη εφικτή, δηλαδή την αποκατάσταση διαταραχθέντος οικοσυστήματος, ούτως ώστε να αποτρέπεται η μείωση του φυσικού κεφαλαίου.

Εδώ αναπόφευκτα το μυαλό όλων μας πάει στα λατομεία, τα οποία αποτελούν μια σημαντικότερη πηγή πλούτου για τον τόπο, θα πρέπει όμως να σέβονται και αυτή την αρχή, αν θέλουμε να μην αφήνουν πίσω τους κρανίου τόπο.

5. Η αρχή της βιοποικιλότητας.

Αξιώνει την προστασία της βιοποικιλότητας για να διατηρήσει την ισορροπία των οικοσυστημά-

των.

Η περιοχή μας διαθέτει μια πλουσιότατη βιοποικιλότητα. Μέσα σε λίγα χιλιόμετρα μπορεί κανείς να συναντήσει είδη για τα οποία θα πρέπει να διασχίσει την Ευρώπη ολόκληρη. Δυστυχώς οι περισσότεροι, μεταξύ των οποίων και αρκετοί αιρετοί άρχοντες δεν γνωρίζουμε καν την αξία αυτού του πλούτου που καλούμαστε να διαχειριστούμε.

6. Η αρχή της κοινής φυσικής κληρονομιάς.

Επιδιώκει να διασφαλίσει χάριν όλων τον ζωτικό πυρήνα του φυσικού κεφαλαίου, δηλαδή την άγρια φύση, όπου υπάρχει και το έσχατο αποθεματικό της ζωής.

Στο νομό μας έχουμε την ευτυχία να διαθέτουμε μια μοναδική και αξιολογότερη «ρεζέρβα» άγριας ζωής. Πρόκειται για το Παρθένο Δάσος, το οποίο πρέπει να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού, αλλά και να αξιοποιήσουμε την μοναδικότητά του, σε σχέση πάντοτε με την επόμενη αρχή.

7. Η αρχή της ήπιας ανάπτυξης των ευπαθών οικοσυστημάτων.

Ας μιλήσουμε, λοιπόν, για το «Εθνικό Πάρκο Ροδόπης». Επιτέλους ο ορεινός όγκος της Ροδόπης αποκτά ένα brand name, το οποίο καλούμαστε να διαχειριστούμε μέσα από μια σύγχρονη νομοθεσία και ένα συλλογικό πλαίσιο διαχείρισης. Δεν μου αρέσει να μιλώ με συγκρίσεις, όμως κατά τη διάρκεια των εκδρομών που πραγματοποιούμε ως Οικολογική Κίνηση, έχουμε επισκεφθεί και τον Εθνικό Δρυμό του Ολύμπου και του Βίκου – Αώου και εκείνον της Βάλια Κάλντα. Λοιπόν, αν αυτό που μας έλειπε ήταν ένα όνομα, γιατί για σπουδαιότητα και ομορφιά δεν το συζητάμε, τώρα δεν έχουμε καμιά δικαιολογία στην ανάδειξη και σωστή εκμετάλλευση του ορεινού όγκου της Ροδόπης.

8. Η αρχή της χωρονομιάς.

Επιτάσσει τον συνολικό σχεδιασμό της ισορροπίας ανθρωπογενών συστημάτων και οικοσυστημάτων, ώστε να ελέγχεται και να επιτηρείται η ποιοτική βελτίωση των πρώτων και η ευστάθειά δευτέρων.

Πρέπει να το παραδεχτούμε ότι υστερούμε πολύ στο σχεδιασμό της χωρονομιάς, του πού δηλαδή θα αναπτυχθεί η κάθε δραστηριότητα, τι θα περιλαμβάνει και τι θα αφήνει ανεπηρέαστο. Θα γεμίσουμε τον κάμπο φωτοβολταϊκά; Θα αναπτύξουμε σε όλες τις κορυφογραμμές ανεμογεννήτριες; Τι είδους δραστηριότητες θα αναπτύξουμε σε κάθε μια από τις περίφημες ζώνες που προβλέπει το Εθνικό Πάρκο; Είναι ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να απαντήσουμε αν επιθυμούμε πραγματικά τη βιώσιμη ανάπτυξη.

9. Η αρχή της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ενδιαφέρεται για την σταθερή συνέχεια των ανθρωπογενών συστημάτων και τον ποιοτικό χαρακτήρα της ανάπτυξης.

Στον τομέα αυτό τα πάμε αρκετά καλά, αφού φαίνεται πως σχετικά νωρίς έγινε κατανοητή η αξία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά μένει να συμβεί το ίδιο και με τη σπουδαιότητα της διατήρησης της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του τόπου μας. Δραστηριότητες όπως, για παράδειγμα ο

Ονειρούπολη ή το Φεστιβάλ Ταινιών, οφείλουν να αναδεικνύουν τη φυσιογνωμία αυτή, κυρίως συνδυαζόμενες με άλλες τοπικές και, θα έλεγα, «ενδημικές» εκδηλώσεις.

10. Η αρχή του βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος.

Επιδιώκει να αναστρέψει την προϊούσα παρακμή των συγχρόνων οικισμών και ιδίως των μεγάλων πόλεων και να επαναφέρει την ποιότητα ζωής σε αυτές.

Βιώσιμη ανάπτυξη με πόλεις και χωριά χωρίς ανακύκλωση απορριμμάτων, χωρίς βιολογικούς καθαρισμούς, χωρίς αυστηρούς κανόνες δόμησης, χωρίς την ανάπτυξη πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, χωρίς φροντισμένα πάρκα και περιαστικά δάση, για να αναφερθώ μόνο στα αυτονόητα, δεν νοείται.

11. Η αρχή της προστασίας του φυσικού κάλλους.

Πέρα από τη σπάνια χλωρίδα και πανίδα, πέρα από το πολύτιμο νερό και τον αέρα, πέρα από τους θησαυρούς της αρχαίας ή νεότερης ιστορίας μας, υπάρχει ένα όμορφο ρυάκι, μια προκλητική ορθοπλαγιά, μια απρόσιτη χαράδρα, ένα ανεξερεύνητο σπήλαιο... Πολλές φορές αξιοποίηση σημαίνει και το να αφήσεις κάτι απόλυτα ανέπαφο στις αισθήσεις του επισκέπτη και στον φακό του φωτογράφου.

12. Η αρχή της Οικολογικής Συνείδησης.

Καθιερώνει την οικολογική συνείδηση των ανθρώπων ως την πραγματική εγγύηση του όλου συστήματος ελέγχου.

Όπως το τελευταίο άρθρο του Συντάγματος, έτσι και η αρχή αυτή ορίζει εμάς, τους απλούς πολίτες, ως τους εγγυητές της διαφύλαξης όλων των προηγούμενων αρχών, είτε με την ενεργό συμμετοχή μας στα όργανα ελέγχου, είτε με την πίεση που πρέπει να ασκούμε προς τα αρμόδια όργανα, είτε με την υποβολή προτάσεων, όπως κάνουμε τώρα, για μια βιώσιμη ανάπτυξη. Εδώ μπορούμε να πούμε ότι, ως τοπική κοινωνία, δώσαμε εξετάσεις και πετύχαμε.

Η προστασία βεβαίως της ζωής και του περιβάλλοντος δεν είναι μια υπόθεση που μοιάζει με τη στιγμιαία φωτογραφία ενός προβλήματος ή την εφάπαξ αναζήτηση μιας λύσης, πόσο μάλλον σε έναν νομό όπως ο δικός μας, που βρίσκεται σήμερα σε ένα σημείο αιχμής στην πορεία του προς το μέλλον και την ανάπτυξη. Σε κάθε περίπτωση εκείνο που απαιτείται είναι επαγρύπνηση, απαλλαγή από προκαταλήψεις και μικροσυμφέροντα, βλέμμα ανοιχτών οριζόντων και ενεργός δράση.

Ως Οικολογική Κίνηση Δράμας είμαστε εδώ για να συμβάλλουμε και εμείς με όλες μας τις δυνάμεις προς μια τέτοια κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ

Οικολογική Κίνηση Δράμας